

Situația
refugiaților din
România - 2018

O evaluare a procesului de integrare.

Rezumatul studiului

Bogdan Voicu, Alexandra Deliu,
Cristina Tomescu, Adriana Neguț

13 Noiembrie 2018

Acest document reprezintă un rezumat al studiului realizat de către Institutul de Cercetare a Calității Vieții (ICCV) la cererea Consiliului Național Român pentru Refugiați (CNRR). Autorii recomandă parcurgerea întregului studiu pentru aprofundarea subiectelor abordate în acest rezumat.

Materialul reflectă expertiza și viziunea autorilor.

Coperta: © Bogdan Voicu.

Autori: Bogdan Voicu, Alexandra Deliu, Adriana Neguț, Cristina Tomescu.

Traducerea de față este realizată de către CNRR după versiunea originală în limba engleză.

INTRODUCERE

Prezentul rezumat este un produs autonom, bazat pe un raport care investighează situația solicitanților de azil și a refugiaților din România, concentrându-se pe integrarea celor cărora le-a fost acordată deja o formă de protecție internațională. În cele ce urmează, ne vom referi global la această populație ca "refugiați" și le vom descrie viața și provocările cu care se confruntă în România. Instrumentele folosite constau din interviuri și discuții de grup cu refugiații, analize secundare a unor date cantitative și website-uri, precum și interviurile semi-structurate cu furnizori de servicii de diferite tipuri, incluzând brokeri de migrație și administrația publică centrală și locală. Ele contribuie la descrierea unei realități complexe, într-o abordare metodologică specifică metodelor mixte.

Pornind de la literatura de specialitate existentă, am inițiat studiul așteptându-ne să observăm trei mecanisme de integrare în societatea românească: expunerea la cultura și instituțiile românești; socializarea în cultura țării de origine; poziționarea relativă a României în reprezentările refugiaților în comparație cu țara de origine, respectiv cu alte state din Vestul Europei (dezechilibru de putere / relații asimetrice). Poziționarea refugiaților în cadrul celor trei contexte menționate mai sus le oferă potențial acțional, conturându-le strategia de viață și, implicit, procesul de integrare din punct de vedere al educației, al relațiilor de familie, de muncă și sociale.

Ipotezele principale sunt originare în literatura existentă:

- (I1) integrarea depinde de informațiile despre România dobândite anterior sosirii;
- (I2) integrarea depinde și este modelată de rețelele preexistente în România;
- (I3) integrarea depinde de locul unde se află familia refugiatului;
- (I4) integrarea depinde de condițiile de primire întâlnite de solicitanții de azil la sosirea în România;
- (I5) integrarea depinde de instituțiile și organizațiile care oferă asistență refugiaților după momentul în care le-a fost acordată protecția internațională.

Pentru a observa situația refugiaților, am făcut câteva **opțiuni-cheie din punct de vedere metodologic**. În primul rând, am folosit o abordare bazată pe metode mixte, utilizând informații din diverse surse: a) rapoarte media, b) date oficiale, c) legislație, d) interviuri cu furnizorii de servicii (atât autorități publice, cât și ONG-uri), cu mediatori și cu refugiați. Referitor la interviuri, am realizat atât interviuri individuale complexe, cât și discuții de grup. Recrutarea refugiaților intervievați a urmat metoda de eșantionare de tip „bulgăre de zapadă”, în cadrul căreia am încercat să valorificăm la maxim numărul de direcții și puncte de plecare. Ne-am folosit de procesele proprii de recrutare, de recomandările furnizorilor de servicii și ale brokerilor de migrație pentru a identifica respondenți din București, Timișoara, Constanța, Craiova și Baia Mare.

În al doilea rând, am optat pentru o definiție mai largă a conceptului de "refugiat". În unele cazuri, am intervievat solicitanți de azil care încă așteptau o decizie finală cu privire la cererea de azil. Motivul este simplu: în timpul interviurilor am observat că multe persoane au petrecut o perioadă îndelungată de timp pe teritoriul țării înainte de a li se recunoaște statutul de refugiat sau de a li se acorda protecția subsidiară, iar în cazurile în care cererea a fost respinsă, acestea au solicitat de obicei accesul la o nouă procedură de

azil. Pentru această categorie, integrarea începe efectiv înainte de a primi statutul de refugiat sau de beneficiar al protecției subsidiare. Mai mult, unii aleg să părăsească țara în timpul procedurii. Am fost interesați și de acele persoane care folosesc România ca țară de tranzit, în special în vederea comparației cu cei care rămân pentru o perioadă mai mare de timp.

În al treilea rând, literatura existentă ne indică faptul că migrația este lichidă și că decizia de a rămâne sau de a pleca nu este aproape niciodată definitivă. O persoană poate decide să reia calea migratorie sau să renunțe complet la ea. Prin urmare, analiza din acest raport ia mereu în considerare potențiala temporalitate a șederii lor în România. Acest lucru nu afectează integrarea, ci pur și simplu o nuanțează.

Pentru a descrie situația refugiaților în România, acest raport analizează mai întâi contextul în care sosesc aceștia, oferind apoi o descriere a rutelor urmate până în România. Se discută, de asemenea, despre modul în care refugiații sunt primiți în societatea românească, precum și despre percepțiile lor anterioare despre această țară. În continuare, abordăm situația din punct de vedere al educației, limbii, muncii, familiei, locuirii, sănătății etc. Luăm în considerare și interacțiunile cu principalii actori implicați în procesul de integrare, precum și reprezentările pe care furnizorii de servicii le au cu privire la refugiați. Se propune și o estimare a numărului de refugiați care trăiesc în România.

Toate aceste subiecte sunt abordate în detaliu în cadrul raportului, acest rezumat enumerând pur și simplu principalele constatări. La final, propunem o serie de acțiuni care pot fi întreprinse pentru a facilita integrarea refugiaților.

REZULTATE

Contextul din România în care sosesc refugiații este unul mai degrabă nefavorabil, atitudinea generală a populației față de migranți urmând o tendință negativă și înclinând mai degrabă către respingerea celor nou-veniți. **Reprezentările asupra refugiaților sunt totuși, mai favorabile**, majoritatea populației fiind de acord că aceștia au nevoie de ajutor, dar cu un echilibru între cei care sunt dispuși și cei care nu sunt dispuși să accepte refugiați. Administrația publică pare să urmeze același tipar. Exceptându-i pe cei care sunt implicați direct în asistența refugiaților, atitudinea funcționarilor publici este una rezervată sau, în multe cazuri, negativă față de noii veniți.

Căile prin care refugiații sosesc în România nu sunt omogene, mai ales în ceea ce privește ruta urmată:

- Unii sosesc conform stereotipului societal: conduși de călăuze pe căi ilegale pentru a evita controlul la frontieră. Dintre aceștia, mulți percep România drept o „țară de tranzit”, aceasta fiind doar o etapă în călătoria lor. Câțiva sosesc cu intenția de a se stabili aici. Un procentaj mic îl constituie cei care au plătit pentru a fi duși în țările din Vestul Europei, dar care au fost înșelați de către călăuze. În cele mai multe cazuri, călătoria spre România impune tranzitarea prin /șederea în alte state, precum Turcia, Ucraina sau Serbia.
- Mulți sosesc legal, cu avionul, folosindu-se de resursele familiei. Dintre aceștia, unii au sosit în România direct din țara de origine, de obicei pentru a studia aici, ulterior solicitând. Majoritatea vin din țări terțe, precum statele arabe, unde aveau permise de muncă sau de studii. În cazul unei minorități (doi dintre respondenți, ambii studenți), solicitarea unei forme de protecție internațională este uneori motivată de intenția de a urma cursuri universitare în România și de a beneficia de

statutul de refugiat pentru a nu trebui să plătească taxele de școlarizare cerute cetățenilor statelor din afara UE. Aceasta este, însă, reprezentarea lor asupra realității, inclusiv a obstacolelor legale și a oportunităților existente, și nu reflectă în mod necesar cadrul juridic existent.

- O altă parte importantă a fluxului de refugiați este compusă din cei ce se alătură membrilor de familie care trăiesc deja în România. Situația lor este privilegiată în ceea ce privește condițiile inițiale, inclusiv accesul la o locuință și la servicii de sănătate, dar și în ceea ce privește consilierea juridică în vederea solicitării statutului de refugiat.

România este văzută, încă de la început, **în două ipostaze: este o țară europeană, despre care, însă, refugiații știu puține sau nimic înainte de a ajunge aici.** Cei mai mulți știu că este o țară săracă, dar au așteptări mari în comparație cu situația din țările de origine. Pacea, stabilitatea politică și bunățatea oamenilor sunt adesea menționate ca fiind principalele aspecte pozitive ale societății. Birocrația neclară și reglementările complicate, alături de dificultățile întâmpinate în interacțiunea cu administrația publică, se află în partea opusă a spectrului.

Reprezentările despre **contactul cu Inspectoratul General pentru Imigrări (IGI) sunt, în general, pozitive.** Centrele Regionale de Proceduri și Cazare pentru Solicitanții de Azil¹ gestionate de către IGI sunt descrise în termeni diferiți în ceea ce privește condițiile de cazare, variind de la o calitate mai scăzută în București, la una mai ridicată în Galați. Principala problemă din primele zile, săptămâni, luni sau chiar ani rămâne, în multe cazuri, capacitatea autorităților publice de a răspunde nevoilor specifice ale persoanelor care și-au părăsit casele și care au avut un traseu dificil de parcurs. Asistenții sociali, consilierii psihologici, precum și activitățile organizate de comunitățile locale (de români) pot să le aline suferința refugiaților și să îi pregătească pe aceștia pentru o integrare mai ușoară. Procedurile birocratice sunt de multe ori foarte complicate, iar refugiații au de făcut față adesea unei confuzii persistente. Sistemul administrativ se dovedește a fi dificil de abordat / parcurs, majoritatea refugiaților manifestând nevoie de asistență în acest sens.

În special, competențele lingvistice acționează ca bariere în calea integrării. Acestea sunt mai ușor de depășit în cazul celor cu studii superioare și care folosesc limba engleză ca substitut. Cei fără studii superioare se confruntă cu o dublă provocare, deoarece nici cunoștințele lor de limbă engleză nu sunt suficiente. Furnizarea unor cursuri de limbă adecvate, mai ales prin interacțiunea cu vorbitorii nativi, este un exemplu de bună practică care stimulează integrarea și facilitează accesul efectiv la drepturi.

Integrarea pe piața forței de muncă este îngreunată în special de absența competențelor lingvistice. S-au putut observa două situații aflate în opoziție, conducând la asimilarea tipică segmentată descrisă în literatura de specialitate privind migrația (Portes et al, 2005). În primul caz, cei mai bine educați reușesc să-și convertească capitalul uman și fie să se înscrie în învățământul universitar, fie să-și utilizeze diplomele universitare pentru a obține locuri de muncă care nu necesită cunoașterea limbii române. Ambele variante conduc la în cele din urmă la învățarea a cel puțin unor cunoștințe minime de limbă română și la cariere în profesii cu calificare superioară. Resursele inițiale ale acestor refugiați sunt mai abundente decât cele ale grupului descris în cele ce urmează. În al doilea caz, refugiații cu un nivel educațional scăzut sfârșesc având mai puține competențe lingvistice și o traiectorie profesională ce include munci necalificate sau cel puțin

¹ În cadrul raportului, centrele IGI vor fi denumite "centre de recepție", "centre regionale" sau "centre pentru refugiați". Acestea trebuie deosebite de Centrele Regionale de Integrare deschise de ONG-uri în cadrul proiectelor pe linie de integrare finanțate din Fondul pentru Azil, Migrație și Integrare (FAMI). Acestea din urmă oferă servicii și sprijin în vederea integrării, dar nu oferă cazare.

prost remunerate. Mulți dintre aceștia visează să își deschidă în viitor mici afaceri (restaurante, ateliere auto, etc.), urmând modelul de antreprenoriat prezent în țările de origine, dar aflat încă într-un stadiu incipient în România post-comunistă.

Referindu-ne la toți refugiații, în general, locurile de muncă sunt identificate cu ajutorul altor refugiați, al membrilor comunităților etnice sau, în cazuri izolate, cu sprijin din partea ONG-urilor.

Pentru refugiații cu studii superioare, am găsit puține dovezi empirice de încadrare în job-uri neconforme cu calificarea sau de exploatare pe piața forței de muncă. În majoritatea cazurilor, este vorba despre neplata orelor suplimentare, fapt ce este raportat și de către cetățenii români. Pentru cei cu calificări medii, recunoașterea diplomei și a experienței de muncă anterioare este în mod frecvent o provocare, iar obținerea pentru un loc de muncă sub calificarea dobândită este frecventă. Mai ales găsirea unui loc de muncă este mai facilă în unele cazuri, însă poate fi împiedicată lipsa inițială a mobilității geografice (din cauza constrângerilor juridice legate de procedurile de azil sau de lipsa unor rețele de sprijin) care tinde a se reproduce ulterior (din cauza dificultăților legate de locuire, serviciilor etc).

Locuirea este greu de asigurat. În timpul procedurii de azil, persoanele pot locui în Centrele Regionale IGI în eventualitatea în care nu-și pot permite o locuință privată sau nu au cunoștințe în cadrul comunității. Celor cărora li se acordă o formă de protecție li se permite să rămână în Centrele Regionale pe perioada în care urmează programul de integrare. În timp ce Centrele Regionale din Galați sau Șomcuta Mare sunt descrise în termeni destul de favorabili de refugiați, în alte centre calitatea raportată a condițiilor scade, cele „mai grave” situații fiind percepute a fi cele din Giurgiu și București. La momentul la care au avut loc interviurile în cadrul cercetării, cel din urmă era adesea supus dezinsecției, însă cei mai mulți refugiați s-au plâns de condițiile proaste din interior, în special din cauza suprapopulării, a păduchilor și puricilor, de la absența facilităților la lipsa de activitate. Închirierea unui apartament este uneori o aventură, date fiind prejudecățile întâlnite în interacțiunile cu proprietarii români. În București am observat o preferință pentru închirierea locuințelor în cartierul Colentina, mai exact în proximitatea Centrului Regional IGI. Se constată un potențial de segregare, acesta fiind stimulat și de prezența altor comunități de imigranți în zonă (mai ales chinezi, arabi sau turci).

În cazul refugiaților, integrarea socială pare a fi o chestiune complexă, guvernată de o dualitate a factorilor care o influențează. Pe de o parte, refugiații declară că au avut interacțiuni pozitive cu românii, pe care îi descriu ca oameni buni și calzi, dispuși să îi ajute, asemănători refugiaților însăși. În timp ce aceste idei pot fi tratate drept simple declarații de fațadă, ele pot fi interpretate și ca fiind mecanisme discursive menite să diminueze distanța socială dintre cercetători, în calitate de nativi, și respondenți, în calitate de migranți sau străini. Pe de altă parte, interacțiunile mai puțin formale, precum sunt cele în care refugiații caută cazare (închiriere) sau locuri de muncă, sunt adesea problematice. În aceste situații, s-au descris impedimente, asociate cu anumite stereotipuri și prejudecăți cu privire la refugiați, arabi, musulmani sau diferite categorii ale alterității extreme. Un alt aspect relevant pentru integrarea socială este legat de interacțiunea refugiaților cu instituțiile sociale românești, o chestiune care pare a fi destul de dificilă din cauza faptului că regulile și chiar pattern-urile de interacțiune socială zilnică le sunt, într-o mare măsură, necunoscute. De exemplu, noțiunea de *ajutor de șomaj* s-a dovedit a fi complet nouă pentru mai mulți respondenți din eșantionul nostru, în contextul în care aceștia erau persoane care și-au pierdut locurile de muncă obținute legal și care s-ar fi calificat pentru a primi un astfel de ajutor. Ca atare, ar trebui inițiate acțiuni mai structurate

de informare a refugiaților cu privire la toți parametrii sociali și structurali ai vieții în România. În acest sens, ONG-urile trebuie să fie conștiente de statutul lor de resursă pentru refugiați și complementaritatea în abordarea problemelor acestora.

În ceea ce privește nevoia de educație și recunoaștere a diplomelor, au fost identificate situații foarte diverse. Se poate distinge între cei care au venit cu scopul de a studia (la nivel universitar), cei care ar dori să studieze, dar care nu au bani să se întrețină, copiii care au venit singuri sau cu părinții, cei care depun eforturi pentru recunoașterea studiilor urmate în țara de origine, cei care preferă să fie încadrați pe posturi care corespund unui nivel de studii scăzut, mai degrabă decât să lupte pentru recunoașterea diplomelor etc. Diversitatea este atât de mare încât programele și politicile personalizate trebuie luate în considerare.

Furnizarea serviciilor de asistență medicală în faza de recepție este un aspect delicat, care poate crea dificultăți cu impact pe termen lung, în special după ce respectivelor persoane le-a fost acordată o formă de protecție internațională. Principala provocare o constituie insuficiența echipamentelor și a resurselor umane. Folosirea capacității ONG-urilor de a ajuta, identificarea de voluntari în rândul studenților co-etnici sau chiar al absolvenților instituțiilor de învățământ medical sunt alte moduri de a îmbunătăți situația actuală. Mai mult, condițiile de igienă defectuoase din Centrele Regionale și lipsa consilierii psihologice specializate reprezintă obstacole importante în calea integrării.

În societățile moderne, prietenii joacă un rol important și înlocuiesc funcțiile pe care le-a avut odată familia nucleară sau cea extinsă (rudele). Majoritatea refugiaților provin, însă, din societăți tradiționale, iar migrația înseamnă în cazul lor ruperea rețelelor sociale. **Relațiile cu familia** rămân deosebit de importante și le conturează traiectoriile de dinainte, din timpul și de după refugiu. Cei mai mulți tind să caute o cale de a fi mai aproape de membrii familiei care locuiesc în Europa. Integrarea este mai ușoară atunci când rudele se află deja în România și mai dificilă când acestea locuiesc în țările occidentale. Familia lăsată în urmă, mai ales atunci când este vorba de soți sau copii, presează solicitanții de azil și refugiații să găsească soluții juridice rapide pentru situația lor, pentru a putea oferi confort celor rămași, fie prin remitențe, fie prin reunificarea familiei.

Au existat puține cazuri în care am putea raporta discriminare. Autoraportarea discriminării trebuie luată în considerare cu prudență, dar obținând sistematic aceleași răspunsuri, este posibil ca discriminarea să cântărească mai puțin în mixul condițiilor de primire. Mai mult, în imaginarul colectiv, refugiații au un statut mai bun față de alte grupuri care se confruntă cu atitudini discriminatorii, cum ar fi populația roma. Există exemple specifice care creează sentimentul unei eventuale discriminări, atunci când refugiații devin o minoritate vizibilă. Uneori, asemenea prejudecăți sunt vizibile. Neîncrederea este foarte prezentă pe piețele de închiriere a locuințelor, în câteva exemple de exploatare prin muncă și se mai poate manifesta în cadrul administrației publice, în special atunci când funcționarii publici nu sunt implicați direct în lucrul cu solicitanți de azil și refugiați.

Pe baza declarațiilor persoanelor intervievate, se poate **estima numărul total al refugiaților prezenți în România** la o cifră cuprinsă între 2000 și 3000 de persoane. Acest raport descrie modul de obținere a unei estimări mai exacte (2500 este cea la care am ajuns cu ajutorul declarațiilor refugiaților despre cei asemenea lor) sau chiar mai precise, folosind datele oficiale. Pentru a obține estimări mai bune, este necesară cooperarea dintre organismele publice care colectează date.

Într-un context destul de nefavorabil pentru imigranți, emigranți și refugiați, administrația publică tinde să nu îi vadă cu ochi buni pe nou-veniți. Cu toate acestea, munca directă cu refugiații reduce uneori distanța socială și crește nivelul de toleranță. ONG-urile sunt mai deschise, dar par a fi mai puțin dispuse la comunicarea către exterior, ceea ce afectează realizarea propriei misiuni și ridică semne de întrebare cu privire la eficacitatea ajutorului acordat refugiaților și solicitanților de azil. Multă energie este pierdută de către furnizori de servicii în interpretarea și reinterpretarea legilor, procedurilor și reglementărilor existente.

RECOMANDĂRI

Recomandările se bazează pe trei piloni principali:

1. concentrarea pe integrare, începând cu etapa de recepție, și trecerea în plan secundar a chestiunilor birocratice (fără a desconsidera importanța acestora);
2. creșterea gradului de conștientizare cu privire la refugiați;
3. creșterea gradului de familiaritate al refugiaților cu cultura românească.

În cele ce urmează, vom descrie pe scurt aceste direcții. Implicațiile pentru autorități și acțiunile întreprinse de ONG-uri sunt ușor de subliniat: activitatea de advocacy ar trebui să fie ghidată de direcțiile descrise în cele ce urmează. Acțiunile specifice sunt enumerate în secțiunea de recomandări din raportul complet.

Integrarea trebuie să fie conceptul-cheie în abordarea aspectelor referitoare la refugiați. Dacă obiectivul politicilor este acela de a consolida capacitatea refugiaților de a-și atinge bunăstarea și de a contribui la bunăstarea societății, trebuie să privim dincolo de aspectele juridice ale acordării azilului și să-i ajutăm pe cei nou-veniți să se integreze în cultura locală încă din primele lor zile în România. Am argumentat în repetate rânduri că dobândirea abilităților lingvistice este prima provocare importantă cu care s-au confruntat intervievații noștri, în special în cazul celor mai puțin educați. Furnizarea de cursuri de limba română este deja un proces aflat în derulare, actorii implicați fiind atât autoritățile locale, cât și ONG-urile. Continuarea furnizării unor astfel de programe este o necesitate.

Integrarea reprezintă mult mai mult decât aspectele juridice și economice. Se referă, în primul rând, la a fi o persoană fericită în contextul societății gazdă. Este obligatoriu să înțelegi contextul în care trăiești. Prin urmare, expunerea directă la cultura românească este o condiție necesară. Să ne amintim că termenul "cultură" nu este folosit aici în sensul său de "artă" sau de set superior de standarde valoroase. După cum spunea Spengler acum mai bine de 100 de ani, nu există o cultură, ci o rețea de culturi amestecându-se unele cu altele, fără a intra în contradicție. Expunerea la cultură înseamnă înțelegerea modului de gândire și a comportamentului răspândit în rândul populației. Contactul direct cu românii ajută cel mai mult. Utilizarea voluntarilor ar trebui să fie o soluție excelentă în acest sens. Locuirea în zone nesegregate aduce și ea un aport important în viața cotidiană. Permite interacțiunea cu vecinii români, reduce riscul de a dezvolta comunități segregate sau o cultură a dependenței de brokerilor sau sponsorilor (definiți drept indivizi care mediază contactul cu lumea).

Integrarea se referă și la modul în care alții te privesc, ca refugiat. Este necesară o campanie care să încurajeze sentimentele pozitive față de refugiați, solicitanți de azil și imigranți, și care să trateze stereotipurile negative pe scară largă.

Principiul strategic de intervenție pe care îl recomandăm este activitatea de *advocacy* și acțiunea directă în aceste trei direcții. Acțiuni și recomandări mai detaliate sunt enumerate în anexa prezentului document și descrise în amănunt în fiecare capitol al raportului complet.

Având în vedere diferențele dintre diferitele categorii de refugiați, se poate lua în considerare concentrarea pe susținerea celor care au un nivel scăzut de calificare. Refugiații cu o înaltă calificare profesională sunt mai capabili să caute ajutor și pot intra singuri în contact cu furnizorii de servicii. Ei sunt, de asemenea, mai bine echipați pentru a se adapta la cultura românească. Totodată, este mai probabil ca aceștia să fie mobili, inclusiv să re-migreze, și să dobândească cunoștințe dintr-o multitudine de locuri. Refugiații cu un nivel scăzut de calificare sunt mai vulnerabili și au nevoie de mai multă asistență. Fără îndoială, este mai simplu să ucrezi cu cei mai bine calificați, dar a ajuta pe cei mai puțin calificați aduce gratificații mai mari. Din nou, în cazul celor slab calificați, ar trebui evitată stimularea unei culturi a dependenței. Abordarea de bază pe care se construiesc programele/proiectele și strategia de integrare a refugiaților ar trebui să fie bazată pe re-construirea capacității refugiaților de a stăpâni propria viață.

Integrarea reprezintă, de fapt, cadrul fiecărei acțiuni specifice îndreptate către refugiați, deoarece efectele sale pot fi văzute în domenii precum locuirea, munca, activitățile recreaționale etc. O persoană integrată reușește să găsească mai ușor un loc de muncă sau un loc în care să locuiască și, în ansamblu, are cel puțin un set de instrumente de bază pentru traiul zilnic.

Cu toate acestea, așa cum este explicat în extenso în cuprinsul raportului extins, integrarea este o stradă cu două sensuri, deoarece implică atât entitatea care urmează să fie integrată, cât și entitatea spre care este orientată integrarea. Este un joc cu două componente, în care atât refugiații, cât și societatea sunt actori având nevoi specifice. Având în vedere societatea românească, este nevoie de abordarea nevoilor a trei categorii de actori sociali: populația locală, furnizorii de servicii, și funcționarii publici care nu sunt implicați în asistența refugiaților, dar care pot influența situația lor în mod direct sau indirect. De-a lungul raportului sunt menționate potențiale acțiuni pentru aceste direcții, valabile și în procesul de furnizare a asistenței directe către refugiați.

Domeniul de recepție/ integrare	Potențiale acțiuni/direcții de urmat
Drumul către România	- Există deja un sistem de măsuri care oferă sprijin refugiaților. Acest sprijin trebuie să fie continuu și să înceapă în faza de recepție pentru a ușura integrarea, pentru a spori confortul psihologic, pentru a facilita cunoașterea societății gazdă și a propriilor intenții sau decizii. Asistența oferită ar trebui să includă servicii de consiliere personală și familială, consiliere juridică (drepturile, obligațiile și procedurile pe care trebuie să le urmeze) și să faciliteze interacțiunea cu societatea și cultura românească. IGI este principalul responsabil în acest sens. Externalizarea unor servicii specifice către societatea civilă și implicarea activă a altor agenții din administrația publică ar trebui să completeze activitățile organizate de IGI. - Este necesară o bună cooperare între instituții pentru a estima cât mai precis numărul de refugiați din România sau pentru a avea o predicție nedistorsionată a posibilelor sosiri în viitorul apropiat. Chiar dacă IGI și Poliția de Frontieră par a fi principalele surse de date (precum evidența intrărilor / ieșirilor din țară), multe alte instituții publice pot și ar trebui să fie luate în calcul ca furnizori de date. - Autoritățile publice trebuie susținute pentru a înțelege mai bine situația din țările de origine ale refugiaților: care sunt normele culturale, tiparele vieții cotidiene, ce îi face pe refugiați să își părăsească țara. Astfel de informații pot fi puse la dispoziție de IGI sau de ONG-uri prin broșuri, similare cu cele utilizate în alte țări europene.
Reprezentări despre România	În scopul îmbunătățirii managementului așteptărilor refugiaților sosiți în România fie spontan, fie prin programul de relocare extra-UE, entitățile responsabile ar trebui să ia în considerare următoarele acțiuni: - Furnizarea de informații nedistorsionate solicitanților de azil și refugiaților despre România și despre ceea ce presupune traiul în această țară. La fel de importante sunt și informațiile despre multitudinea de resurse și servicii disponibile refugiaților și cum/unde pot aceștia să le acceseze. ONG-urile active în domeniul refugiaților pot susține astfel de inițiative. - ONG-urile, comunitățile locale sau cele etnice ar trebui să organizeze evenimente care să reunească cetățeni români și refugiați, cu scopul facilitării integrării. - În contextul unui mix de politici sociale, la nivel local și central, factorii de decizie trebuie să ia în considerare elaborarea unor măsuri care să includă refugiații ca parte a grupurilor vulnerabile.

Recepția și primii pași în România	• Autoritățile publice ar trebui să colecteze, să analizeze și să furnizeze în mod sistematic date referitoare la accesul solicitanților de azil și al refugiaților la drepturi și la serviciile publice, inclusiv date referitoare la nevoile lor de integrare, prin utilizarea unor baze de date electronice corelate, cu respectarea legislației aplicabile privind protecția datelor. • În termeni practici, digitalizarea datelor înregistrate în toate etapele procesului de recepție și integrare este o necesitate. Autoritățile responsabile de toate etapele trebuie să asigure corelarea sistemelor informatice și obținerea de informații și din seturi de date ale altor autorități. • Pentru a răspunde nevoii de programe și activități de integrare pentru refugiați personalizate, parteneriatul activ cu ONG-urile trebuie să constituie baza pentru programele inițiale de integrare, începând din faza de recepție. • IGI, organizațiile internaționale, ONG-urile și alți actori relevanți trebuie să își intensifice eforturile de a oferi activități de formare a autorităților publice în scopul creșterii capacității acestora de a ajuta refugiații să atingă un echilibru personal și să își revină din traumele cauzate de strămutare, precum și pentru a oferi servicii care să garanteze refugiaților perspective mai bune de integrare, prin exercitarea efectivă a drepturilor. • Este necesară dezvoltarea unor programe accelerate de conversie a experienței profesionale în calificări vocaționale. În acest sens, ar trebui depuse eforturi comune de către Ministerul Muncii și Ministerul Educației Naționale. • Îmbunătățirea condițiilor din Centrele Regionale de Cazare și Proceduri pentru Solicitanții de Azil, gestionate de Inspectoratul General pentru Imigrări, trebuie să reprezinte o prioritate permanentă, inclusiv prin efectuarea unor renovări periodice.
Aptitudini lingvistice	Cunoașterea limbii reprezintă un factor-cheie în procesul de integrare. În cele ce urmează, propunem activități pe care atât autoritățile publice, cât și societatea civilă le pot organiza. Acestea ar trebui să urmeze practicile moderne în predare, cu accent pe integrarea în medii non-formale. Pentru a îmbunătăți nivelul de cunoaștere a limbii pentru solicitanții de azil și refugiați, autoritățile responsabile ar trebui să ia în considerare următoarele acțiuni: • Ministerul Educației Naționale trebuie să mărească numărul de ore dedicat cursului de limba română ca limbă străină. Cursurile trebuie să fie organizate în concordanță cu vârsta, nivelul de educație și chiar genul participanților. • Ministerul Educației Naționale trebuie să organizeze cursuri intensive de limba română pentru solicitanții de azil și refugiații adulți încă din faza de recepție, pentru a facilita învățarea cât mai rapidă a limbii. • Centrele Județene de Resurse și Asistență Educațională și Casele Corpului Didactic pot organiza cursuri de formare pentru profesorii care predau limba română ca limbă străină, pentru a le dezvolta acestora abilitatea de a preda cursuri mai atractive, adaptate nevoilor și abilităților refugiaților și orientate către facilitarea accesului pe piața

	forței de muncă. Astfel, refugiații care doresc să urmeze cursuri universitare sau să obțină cetățenia română pot urma cursuri mai avansate, concentrate pe gramatică, cultură și istorie. De asemenea, universitățile pot fi persuadate să organizeze un curs de specializare în predarea limbii române ca limbă străină. • ONG-urile ar trebui să faciliteze învățarea limbii române prin mijloace non-formale, organizând activități (întâlniri tematice, voluntariat, inițiative pentru copii) la care să participe și vorbitori nativi de limba română. Acest tip de activități poate să reducă stereotipurile despre refugiați, să crească gradul de conștientizare, să reunească membrii comunității, să reducă nivelul de segregare și, în același timp, să crească nivelul de cunoștere a limbii române. • Având în vedere că o parte dintre refugiați și-au îmbunătățit abilitățile lingvistice folosind noile tehnologii, poate fi luată în considerare dezvoltarea unor cursuri online (aplicații mobile) pentru învățarea limbii române. • În urma promovării cursurilor de limba română, autoritățile ar trebui să elibereze absolvenților o diplomă sau o adeverință care să le ateste competențele lingvistice, document ce poate fi ulterior folosit pentru înscrierea la studii sau pentru încadrarea pe piața forței de muncă.
Accesul pe piața muncii	Cu scopul îmbunătățirii accesului refugiaților pe piața forței de muncă, actorii responsabili ar trebui să ia în considerare următoarele acțiuni: • Furnizarea programelor de formare profesională și consilierea în scopul identificării de locuri de muncă pentru refugiații cu nivel scăzut de calificare ca o soluție pentru a facilita integrarea pe piața forței de muncă (inclusiv pentru femeile fără experiență profesională). O soluție pentru crearea unor astfel de programe de formare ar putea fi implicarea societății civile în acest proces. De asemenea, ar trebui îmbunătățită legislația pentru a facilita accesul la formare profesională pentru cei care nu pot dovedi / nu au parcurs un sistem de învățământ formal sau nu au experiență profesională anterioară, iar finanțarea ar trebui să vizeze integrarea pe piața muncii, care reprezintă un domeniu cheie al unei politici de integrare comprehensivă. • Acordarea asistenței și consilierii specializate privind drepturile angajaților, ca parte a programului general de integrare. Refugiații adesea nu dețin cunoștințe de bază privind ajutoarele sociale în caz de dizabilitate, accesul la ajutorul de șomaj, legislația referitoare la programul de lucru și condițiile de muncă etc. Agențiile locale pentru ocuparea forței de muncă și sindicatele ar trebui să fie implicate în procesul de integrare pe piața forței de muncă, dată fiind expertiza lor în domeniu. • Îmbinarea cursurilor de limba română cu programele de formare profesională, chiar și în faza de recepție, ar trebui luată în considerare ca o modalitate de îmbunătățire a accesului refugiaților la piața forței de muncă. • Furnizarea de programe de îngrijire a copiilor (în special pentru copii sub vârsta de 3 ani), care să permită participarea femeilor la cursuri de limba română și formare profesională. Aceste programe se pot organiza cu

	ajutorul voluntarilor și a ONG-urilor care lucrează cu copii. În paralel, trebuie asigurat accesul pe termen lung la servicii publice de îngrijire a copiilor / educație preșcolară. • Furnizarea de stimulente fiscale pentru angajatorii care formează profesional și angajează refugiați (de exemplu, în inițiative de antreprenoriat social sau programe de formare la locul de muncă) ca măsură de accelerare a încadrării pe piața forței de muncă, în condițiile legii. • Încheierea de parteneriate cu diverse entități active pe piața forței de muncă, cum ar fi sindicatele, angajatorii, autoritățile, în special în sectoarele economice cu deficit de forță de muncă. Un astfel de parteneriat poate face parte dintr-o inițiativă mai largă de advocacy pentru implicarea autorităților publice în discuțiile privind contribuția pozitivă a refugiaților pe piața forței de muncă.
Locuirea	Luând în considerare constatările referitoare la locuire, actorii responsabili ar trebui să aibă în vedere următoarele acțiuni: • ONG-urile și membrii comunității ar trebui să fie încurajați să ofere asistență în identificarea unor apartamente de închiriat și să medieze relația dintre refugiați și proprietari (de exemplu, să însoțească refugiații în timpul căutării unei locuințe, să faciliteze discuțiile cu proprietarii și să îi convingă că sunt chiriași de încredere). • Administrația publică locală (în principal primăriile), Inspectoratul General pentru Imigrări și ONG-urile ar trebui să crească accesul refugiaților la informații complete referitoare la dreptul lor la locuință socială și la sprijinul financiar disponibil din partea autorităților pentru închirierea de locuințe. O inițiativă recentă a Guvernului² de a cumpăra / reabilita / construi case pentru refugiați ar putea fi un pas înainte în această direcție dacă se evită segregarea. • ONG-urile, IGI și alți actori relevanți, inclusiv Agenția Națională pentru Egalitate de Șanse între Femei și Bărbați, ar trebui să organizeze campanii de sensibilizare adresate proprietarilor români și comunităților locale pentru a ușura închirierea de locuințe de către refugiați.
Integrare socială	O serie de acțiuni sunt recomandate ca urmare a constatărilor din acest capitol: • Realizarea unei game mai largi de activități, inclusiv a unor activități care se desfășoară în afara centrelor de recepție, pentru a transforma timpul petrecut în centru într-unul câștigat, mai degrabă decât pierdut. Astfel de activități pot fi de natură culturală, pot include lucrul manual, acordarea de ajutor altor persoane sau pur și simplu socializarea. În general, acestea ar trebui să beneficieze de participarea membrilor comunității locale. Furnizorii de servicii, inclusiv IGI, ONG-uri sau voluntari, ar trebui să fie conștienți de necesitatea de a dezvolta astfel de activități. Sugerăm lectura întregului raport, unde pot fi regăsite mai multe exemple de astfel de activități. • Elaborarea unei strategii de creștere a numărului de interpreți și de limbi acoperite de aceștia este o necesitate. Principalele obstacole existente

² <https://www.capital.ro/guvernul-romaniei-pregateste-constructia-de-case-pentru-imigranti.html>

	la acest moment constau în lipsa la un nivel corespunzător a interpreților (autorizați), a îndrumarelor, a capacităților de training. În următorii ani, când se așteaptă o creștere a fluxului de refugiați (și a imigranților, în general), IGI își poate concentra eforturile asupra elaborării unei strategii care să asigure o traducere nedistorsionată și conformă cu nevoile și exprimarea subiecților migrației, sensibilă la diferențele de gen, de către interpreți instruiți în terminologia juridică relevantă pentru procedura de azil și procesul de integrare. Fără îndoială, recomandarea vizează un obiectiv pe termen lung, atingerea acestuia fiind un proces îndelungat. Pe termen scurt, o abordare flexibilă a activității interpreților poate completa strategia recomandată pe termen lung, pentru a asigura o integrare mai ușoară. • Activitățile de intermediere între angajatori și refugiați care caută locuri de muncă ar trebui avute în considerare mai des. Astfel de activități permit persoanelor să aibă acces la locuri de muncă în funcție de calificări și sporesc numărul de interacțiuni dintre refugiați și comunitățile de români. IGI și ONG-urile, în cooperare cu agențiile locale de ocupare a forței de muncă și cu patronatele și sindicatele, sunt cele care pot iniția astfel de acțiuni. • Procesului de integrare trebuie să înceapă încă din faza de recepție și trebuie să fie un obiectiv-cheie în centrele de cazare. În acest scop, pot fi organizate diverse activități, fără cost sau cu cost redus, pentru persoanele care locuiesc în centre.
Educație și formare profesională	Pentru a spori accesul refugiaților la educație, trebuie avute în vedere următoarele acțiuni. Dacă nu se precizează altfel, toate recomandările de mai jos fac referire la activități de advocacy care vizează Ministerul Educației Naționale și agențiile sale (și, în parte, Ministerul Muncii și Justiției Sociale). • Organizarea de campanii de sensibilizare adresate cadrelor didactice și părinților pentru a oferi informații referitoare la situația refugiaților și pentru a spori nivelul de acceptare a copiilor refugiați în școli. • Școlile în care sunt înscriși copii refugiați ar trebui să primească informații despre fondurile UE disponibile destinate integrării școlare a refugiaților. De asemenea, ar trebui instruite cu privire la modul de elaborare a proiectelor durabile, inclusiv în parteneriat cu IGI și ONG-uri. • Școlile în care sunt înscriși copii refugiați ar trebui să beneficieze de un mediator/consilier care să ofere informații, consiliere și sprijin copiilor refugiați și părinților lor. De asemenea, acestea ar trebui să ia în considerare utilizarea "profesorilor de sprijin" (educatori secundari) coordonați de Centrele Județene de Resurse și Asistență Educațională. Activitatea "profesorilor de sprijin" este concepută special pentru a asigura o mai bună integrare a elevilor care au nevoie de asistență suplimentară în timpul școlarizării. • Este nevoie de o formare specifică și o încurajare a profesorilor de a fi mai activi. Activitățile personalizate pentru copiii refugiați și cooperarea cu consilierii școlari reprezintă activități care trebuie luate în considerare în practica zilnică. În plus, psihologii școlari și consilierii școlari ar trebui să se implice activ în acordarea de sprijin copiilor refugiați în vederea integrării în mediul școlar. În acest sens, ar trebui vizate pentru astfel de

	inițiative Casele Corpului Didactic, Centrele Județene de Resurse și Asistență Educațională, Inspectoratele Școlare, IGI și ONG-urile. • În ceea ce privește educația adulților / învățarea pe tot parcursul vieții, este necesară instruirea formatorilor în a lucra cu cetățeni străini și adaptarea resurselor didactice, precum și a instrumentelor de notare și evaluare. O astfel de adaptare ar presupune și stabilirea unor metode de evaluare disponibile în limbi străine, precum limba engleză sau franceză. Această metodă este adoptată de majoritatea țărilor cu experiență în ceea ce privește integrarea imigranților și a refugiaților. Autoritatea Națională pentru Calificări (ANC) și Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM) sunt instituțiile cu rol principal în educația adulților. • Asigurarea de locuințe sociale pentru tinerii refugiați fără familie și a unui trai decent în timpul studiilor din România (liceale sau universitare) i-ar putea ajuta pe aceștia să se concentreze asupra studiului, fără a fi nevoiți să se angajeze pentru a se întreține. Atât refugiații, cât și societatea în ansamblu, ar beneficia din această situație. • Se poate lua în considerare scutirea tinerilor refugiați de la plata taxelor de școlarizare pentru universitățile publice. Cu toate acestea, astfel de măsuri ar putea fi completate de impunerea unor obligații de a profesa în România în primii ani după terminarea studiilor. • Recomandăm luarea în considerare a posibilității de a oferi o acreditare a calificărilor în două etape. În primul rând, un test de abilități și competențe ar putea conduce direct la acordarea certificatului celor care au trecut testul, indiferent dacă au participat sau nu la o formare în România sau nu pot prezenta un certificat din țara de origine. Cei care nu trec testul ar urma cursurile obișnuite. ANC și ANOFM ar trebui să fie parte la astfel de acțiuni. • Din moment ce stăpânirea limbii române este necesară în societate, dar nu și o cerință în unele profesii, se poate lua în considerare oferirea posibilității de a învăța limba română și de a primi calificarea profesională simultan. În consecință, instruirile profesionale și accesul la cursurile de calificare ar putea fi furnizate și în limba engleză sau într-o altă limbă străină. Cursurile de calificare ar putea fi organizate pentru refugiații care vorbesc o limbă maternă comună (de exemplu, Arabă, Farsi) și traduse cu ajutorul unui interpret.
Sănătate	Pentru a facilita accesul refugiaților la serviciile de sănătate, actorii sociali ar trebui să ia în considerare următoarele recomandări: • Asigurarea unei evaluări complete a stării de sănătate a solicitanților de azil care au sosit recent, inclusiv o evaluare a sănătății mintale și o procedură de depistare a bolilor de interes pentru sănătatea publică. Aceasta poate fi o sarcină pentru IGI, în cooperare cu instituțiile publice locale de sănătate și cu psihologi calificați (pentru sănătatea mintală). De exemplu, în timp ce refugiații ar trebui să poată accesa serviciile de prevenire și asistență HIV, ar trebui să fie prevăzut un screening opțional (un screening HIV obligatoriu nu respectă drepturile individuale, poziție susținută și de UNHCR). Examinarea trebuie să includă oferirea de informații adecvate, acordarea de consimțământ informat, păstrarea

	confidențialității și primirea de consiliere și de tratament post-testare. Medicul desemnat în fiecare centru de recepție administrat de IGI, care oferă asistență medicală solicitanților de azil, ar putea fi persoana-cheie pentru implementarea acestei acțiuni. • IGI trebuie să asigure suficient personal medical în centrele regionale. Trebuie să se țină cont și de aspectele de gen, având în vedere că de multe ori femeile musulmane au declarat că ar fi preferat să fie consultate de un medic de sex feminin. Aceasta este o problemă delicată care trebuie abordată. Implicarea studenților străini de la universitățile de medicină, ca persoane de sprijin în centre (sub coordonarea profesorilor) ar putea fi considerată de către furnizorii de servicii drept o soluție pentru deficitul de resurse umane. Acest lucru ar necesita cooperarea IGI cu universitățile de medicină. Medicii sau personalul medical cu trecut migratoriu care vorbesc o limbă comună cu refugiații ar putea fi, de asemenea, implicați în furnizarea de asistență medicală complementară în centrele de recepție, ajutând la depășirea barierelor lingvistice. Oricum ar fi, IGI și ONG-urile ar trebui să asigure accesul la servicii de interpretare pentru refugiații care necesită asistență medicală și care nu vorbesc limba română. • Sprijinul și asistența psihologică pentru refugiații cazați în centrele de recepție sunt absolut necesare, iar IGI și ONG-urile trebuie să trateze acest aspect ca fiind o prioritate. Situațiile de război, despărțirea de familie și intrarea într-o nouă comunitate fără sprijinul acesteia pot conduce la traume și stres. Consilierea psihologică este, de asemenea, necesară pentru refugiații care locuiesc în comunitate (în afara centrelor), dacă se confruntă încă cu consecințele traumei. • IGI și ONG-urile ar trebui să informeze mai bine refugiații care nu sunt angajați (în special femeile) că pot primi asistență medicală dacă soțul / soția plătește o asigurare medicală. Este necesar ca părinții să fie informați că îngrijirea medicală pentru copii este gratuită. • Refugiații care lucrează fără forme legale trebuie avertizați cu privire la riscurile la care sunt supuși dacă nu sunt asigurați medical. • Informațiile privind cerințele legale de vaccinare a copiilor și unde / cum se face acest lucru trebuie să facă parte din informațiile pe care le primesc refugiații de la IGI, Casele de Asigurări de Sănătate, personalul medical din centrele de recepție și ONG-uri. • Casele județene de asigurări de sănătate și IGI ar trebui stimulate să organizeze campanii de sensibilizare adresate medicilor de familie și personalului medical specializat din spitale, axate pe accesul refugiaților la serviciile medicale și pe îmbunătățirea atitudinilor față de refugiați. • ONG-urile ar trebui să dezvolte proiecte care să aibă în vedere situația refugiaților care lucrează pe piața neagră, întrucât aceștia nu au acces adecvat la îngrijiri medicale. Sprijinul statului ar trebui să asigure sustenabilitatea unor astfel de inițiative prin diverse mijloace.
Familie	Studiind situația familiilor și a relațiilor de familie, am identificat mai multe recomandări. Acestea fac referire la varii actori, după cum este explicat în următoarele acțiuni și principii propuse: • Există deja numeroase acțiuni care oferă sprijin în cadrul procedurii de

	reunificare a familiei. IGI, Ministerul Afacerilor Externe și ONG-urile sunt deja implicate și trebuie să continue să ofere acest ajutor. Reunificarea familiei aduce stabilitate vieții individului, sporește încrederea în instituțiile publice, precum și dorința de a se stabili în țara gazdă. Furnizarea de consiliere specifică pentru cei separați de familiile lor este absolut necesară. • Având în vedere diferențele culturale dintre țările de origine și România, toate măsurile și acțiunile propuse ar trebui să aibă și o componentă de egalitate de gen, implementată de instituții sau externalizată către ONG-uri. Este esențial să le fie explicat refugiaților că este posibil să fie nevoie ca ambii parteneri să muncească pentru a-și permite un trai decent în România.
Discriminare	Pentru a preveni discriminarea refugiaților, actorii sociali implicați ar trebui să ia în considerare următoarele acțiuni: • Eforturile ar trebui direcționate în sensul sensibilizării funcționarilor publici cu privire la existența refugiaților și la drepturile pe care le au aceștia. • Principala resursă pentru campania de creștere a gradului de acceptare a refugiaților poate fi găsită în atitudinile populației generale, care este mai degrabă binevoitoare în ceea ce privește asistarea refugiaților. De exemplu, IGI ar putea lucra împreună cu Agenția Națională Pentru Egalitate de Șanse între Femei și Bărbați și ar putea organiza o campanie de prezentare a contribuției refugiaților la dezvoltarea culturală, economică și socială a țării gazdă.
Identitate și intenții pentru viitor	Studierea relatărilor despre identitate și despre intențiile pentru viitor permite schițarea următoarelor acțiuni recomandate: • Reducerea diferențelor dintre pregătirea profesională a refugiaților și oportunitățile lor de angajare este importantă pentru toate părțile implicate: pentru refugiați în ceea ce privește identitatea lor personală, iar pentru comunitățile-gazdă în ceea ce privește posibilitatea de a beneficia de pe urma competențelor refugiaților, în cazul în care aceștia sunt puși în situații care le permit să-și valorifice la maxim potențialul. • În contextul traumatizant asociat nevoii de a căuta protecție într-o altă țară, aspectele care țin de propriile reprezentări și de conștientizarea propriei situații trebuie abordate structural. O posibilitate ar fi aceea de a organiza grupuri de sprijin, care să implice actori relevanți - ONG-uri, asociații profesionale active în științe sociale, biserici, organizații caritabile, precum și administrația publică

Estimarea numărului de refugiați	Pentru a asigura asistență și servicii adaptate nevoilor refugiaților, este nevoie de o mai bună cunoaștere a populației de refugiați din România, precum și de aplicarea practică a acestor cunoștințe. Astfel, actorii relevanți ar trebui să considere următoarele acțiuni: • Tendințele recente au arătat o diversificare a profilului refugiaților care sosesc în România, cu o creștere a numărului de femei și copii. În acest context, furnizorii de servicii ar trebui să conceapă programe adaptate la nevoile și profilurile individuale ale noii structuri a fluxului. • Având în vedere că există refugiați și din alte țări în afară de Irak, Siria, Afganistan și Iran, furnizorii de servicii trebuie să dobândească mai multe cunoștințe referitoare și la celelalte țări de origine. Există diverse posibilități de a îmbunătăți nivelul acestor cunoștințe. De exemplu, IGI, ONG-uri, departamentele universitare de studii culturale etc. ar putea contribui la producerea de materiale bazate pe experiența altor țări europene în ceea ce privește țările de origine ale refugiaților, ca un pas înainte pentru a avea o imagine mai clară a potențialelor provocări apărute și modele de integrare funcțională. Materialele ar putea consta într-o compilație de literatură academică și gri, dedicând 5-10 pagini fiecărei țări de origine. Pot include povestiri despre participarea femeilor pe piața muncii, despre existența sau inexistența ajutorului de șomaj, a ajutoarelor sociale, etc.. Aceste aspecte sunt în prezent necunoscute multor oameni care ajută refugiații și care riscă să înțeleagă greșit atitudinile specifice acestora. • Cooperarea între diferitele agenții ale statului este esențială pentru a avea o estimare corectă a numărului de refugiați rezidenți în România și a distribuției lor teritoriale. Este posibilă stimularea unor astfel de eforturi prin folosirea unor instrumente precum Parteneriatul pentru o Guvernare Deschisă . • Alternativ, pot fi utilizate estimări brute bazate pe aproximarea numărului de cereri de protecție internațională acceptate. Cu toate acestea, eficiența unor astfel de estimări nu este foarte mare, având în vedere mișcările secundare.
Atitudini față de beneficiari	Studiul atitudinilor față de refugiați conduce la mai multe recomandări de acțiuni / măsuri / politici: • Expunerea sistematică a administrației publice la subiectul refugiaților. Acest lucru poate fi implementat, în cooperare, de către IGI și ONG-uri. UNHCR ar putea fi, de asemenea, implicat. • În cadrul administrației publice, este nevoie de programe de pregătire care să includă și funcționari publici care nu sunt implicați direct în programele / departamentele pentru refugiați și imigranți. Astfel de programe ar putea fi organizate sau coordonate de IGI și ONG-uri.
Activități desfășurate de furnizori de servicii	Studiul relatărilor despre activitățile desfășurate de furnizorii de servicii permite recomandarea următoarelor direcții de acțiune: • Proiectarea și implementarea de activități axate pe incluziunea refugiaților în comunitățile gazdă. • Organizarea unor acțiuni mixte, care implică și voluntari români. • Recrutarea și integrarea mediatorilor culturali în organizațiile non-guvernamentale / de voluntariat, în calitate de personal permanent.

	• Creșterea și diversificarea gamei de programe, mizând pe o abordare mai flexibilă, bazată pe evaluări periodice ale nevoilor. Astfel de exemple sunt furnizate în raportul complet.• Alocarea preferențială de fonduri către ONG-urile care au fost active în domeniu pentru o perioadă mai lungă și / sau pentru proiecte care urmăresc să se extindă în timp și să devină sustenabile, inclusiv prin primirea de fonduri de la autoritățile locale sau prin transferul responsabilității către autoritățile publice locale.

- Centre Regionale de Proceduri și Cazare pentru Solicitanții de Azil aparținând IGI.

- Centre Regionale de Integrare finanțate din FAMF și gestionate de ONG-uri.

Proiectele dedicate integrării sunt distribuite pe cele 5 regiuni evidențiate pe hartă.

*Această publicație a fost produsă cu sprijinul Înaltului
Comisariat ONU pentru Refugiați (UNHCR).
Răspunderea pentru conținutul acestei publicații revine
în totalitate echipei de cercetători din cadrul Institutului
de Cercetare a Calității Vieții, fără a reflecta în niciun fel
punctul de vedere al UNHCR.*

UNHCR
The UN Refugee Agency

ACADEMIA ROMÂNĂ

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂȚII VIEȚII

www.iccv.ro

Consiliul Național Român pentru Refugiați

Strada Viesparilor nr. 19, etaj 2, Sector 2, București, România

+40 21 312 62 10 / +40 730 073 170

office@cnrr.ro , www.cnrr.ro